

dávající v rámcem zmateční stížnosti. Neúplnost vytýkaná rozsudku proto, že si nepovšiml obrany obžalovaného, že neuveřejnil dopis celý, že z něho nemalou část vypustil, pokládá je za urážlivou, nemá opory ve spisech, podle nichž obžalovaný se tak ani nehájil. Zmateční stížnost je ve všech směrech bezdůvodná i bylo ji proto zavrhnouti.

Odvolání obžalovaného z výroku, že soukromý obžalobce je oprávněn uveřejnit rozsudkový výrok na náklad odsouzeného v časopise »N. L.«, bylo uznáno za důvodno. Soukromý obžalobce sám teprve v odvodu na opravný spis obžalovaného odůvodňuje dotýčný výrok, jehož ve spise obžalovacím ani později ničím neopodstatňoval, tvrzením, že N. L., referující o obžalobě pro urážku na cti proti Ph. Mg. S-ovi uveřejnily jako část referátu dopis tohoto lékárníka. Rozsudek onen výrok neodůvodňuje vůbec. Z doslovu § 14 zákona z 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., jakož i z materiálů tohoto zákona plyne jasně, že uveřejnění rozsudku ve smyslu tohoto paragrafu má sloužiti za dostiučinění pro soukromého obžalobce. Dostiučinění lze žádati jen v poměru k vině. Právem namítá obžalovaný v odvolání, že soukromý obžalobce v trestním sporu ani netvrdil ani neprokázal, že N. L. převzaly zažalovanou zprávu ze článku obžalovaného, nebo že na něj upozornily. Neplyne to ani z řečených již vlastních vývodů soukromého obžalobce, jenž sám v odvodním spise uvádí, že žaloval Ph. Mg. S-e pro urážku na cti spáchanou dopisem, jež onen lékárník zaslal soukromému obžalobci. Podle toho nebylo uveřejnění dopisu v N. L. důsledkem jednání obžalovaného. Nelze tedy shledati důvodu, pro který by mělo býti soukromému obžalobci přiznáno právo uveřejnit rozsudkový výrok právě v N. L. Obecný důvod ku přiznání práva na uveřejnění rozsudku v dalším periodickém časopise — krom závazného otištění rozsudku podle prvního odst. § 14 — rovněž neshledán, neboť z ničeho nevyplývá, že by k zadostiučinění soukromému obžalobci nestačilo uveřejnění rozsudku v listě, v němž urážlivá zpráva vyšla.

Čís. 3300.

Zločin podvodu křivým svědectvím zamlčením části příjmů ve vyjevovací přísaze. V subjektivním směru vyžaduje se toliko vědomí o křivosti přísahy. Nedostatek zlého úmyslu k poškození i majetkových práv nebrání podřadění skutku pod ustanovení § 199 a) tr. zák., vylučuje jen další kvalifikaci skutku podle §§ 200, 203 tr. zák.

Uznal-li soud obžalovaného vinným, že vykonal křivou přísahu na místě, v době a v právní věci v obžalobě uvedených, učinil předmětem odsuzujícího výroku, třebaže odvodil křivost přísahy z jiných skutečností než které uplatňovala obžaloba, nikoliv jiný, nýbrž též skutek, ke kterému obžaloba směřovala (§§ 267, 281 čís. 8 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 20. října 1928, Zm II 251/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 25. dubna 1928, pokud jím byl stěžovatel

uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a), 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, jehož zprošťující výroky zůstaly v platnosti, v části odsuzující jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znova jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, jež uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle bodů 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 písm. a) § 281 tr. ř., není v právu s výtkou opřenou o § 281 čís. 8, nesprávně čís. 7 tr. ř., že soud první stolice vykročil výrokem, že obžalovaný zamlčel ve vyjevovací přísaze příjmy, záležející v týdenním platu nejméně 400—500 Kč, v P-ském bytě a v ročním lístku na dráhu, z mezí obžaloby, jež dávala obžalovanému za vinu jen, že zamlčel ze svých příjmů výši provise z prodaného dobytka. (K dalšímu, zažalovanému a rozsudkem záporně vyřízenému zamlčení pohledávky za spolkem pro chov a zušlechtění dobytka v N. netřeba přihlížeti). Spis obžalovací, který zůstal arciť co do předmětu trestního řízení nezměněným, obzvláště nerozšířeným podkladem rozsudku, jelikož veřejný obžalobce ani při hlavním přelíčení obžalobu nerozšířil, dával — označiv trestný čin, o který jde, ve svém výroku způsobem a rozsahem podle § 207 odst. druhý, čís. 2 (a 3) tr. ř. nutným, avšak i dostatečným — obžalovanému za vinu, že dne 6. června 1925 u okresního soudu v Napajedlích v exekuční věci proti němu pro pohledávku eráru 106.800 Kč 03 h, křivou přísahu skutečně vykonal, čímž erár na svém majetku škodu přes 2.000 Kč utrpěti měl a také utrpěl, a že se tím dopustil zločinu podvodu podle §§ 197, 199 písm. a), 200, 203 tr. zák. Týmiž slovy označuje skutek a jmenuje trestný čin obžalovaného — vyhovujíc příkazu § 260 čís. 1 (2) — i odsuzující část výroku napadeného rozsudku. Podáním obžaloby, uvedší jako stíhaný skutek vykonání (křivé) přísahy obžalovaným v určitý den před určitým soudem v určité právní věci, vyčerpal veřejný obžalobce své oprávnění (nárok státu) stíhati a trestati určité jednání obžalovaného, vykonání přísahy, z důvodu zakládajícího podle §§ 197, 199 a), po případě i 200, 203 tr. zák. jeho trestnost, totiž z důvodu rozporu skutkových okolností přísahou stvrzených s pravými skutečnostmi. Skutek, kterým nastaly podle názoru obžalobcova trestnost obžalovaného, nárok státu na jeho potrestání a právo veřejného obžalobce k jeho stíhání, zůstane týž, ať si jest řečených rozporů více nebo méně a ať si jsou rozpory jakékoliv. Ať se rozpor naznačeného rázu objevuje jen v jednom či v několika směrech a ať se shledané rozpory týkají těch či oněch skutečností, vždy jde o totéž jednání podle názoru obžalobcova trestné, o přísahu na určitém místě v určitou dobu z určitého podnětu vykonanou, o jednání jediné a jednotné, tudíž o týž skutek. Změnou počtu shledaných rozporů nebo jejich podstaty, přesněji řečeno růzností skutkových okolností, které se za účelem dokázání rozporů srovnávají, nemění se skutek, kterým jest při jakékoliv úpravě oněch hledisek vždy vykonání těžké přísahy, nýbrž jen průvody, kterými se dokazuje křivost přísahy, tudíž jen podklad, na kterém se uvažuje o trestně právním významu onoho vždy stejného skutku a který — rovněž jako skutek sám — jest složkou

skutkového děje, jehož celek předkládá obžalobce, třebaž snad zdůrazňoval jen některé jeho složky, podáním obžaloby soudu za tím účelem, by jej prozkoumal po té stránce, zakládá-li zúčastnění se obžalovaného na něm — výkon přísahy — trestný čin, obzvláště trestný čin obžalobou pojmenovaný. Na přezkoumání skutkového děje, tvořícího takto podklad obžaloby a rozsudku, jen ve složkách uplatňovaných obžalobou, soud omezen není. Naopak ukládá mu zákon v § 262 tr. ř., by přihlížel v rozsudku i ke skutkovým okolnostem, které vyšly na jevo teprve při hlavním přeličení, avšak souvisejí s okolnostmi, jež jsou podkladem obžaloby. Rozsudek jest úplným konsumováním práva stíhati obžalovaného pro přísahu v obžalobě a rozsudku označenou, takže přes pozdější objevení se nových (dalších) rozporů mezi skutkovými okolnostmi onou přísahou stvrzenými a skutečnostmi pravými jest opětné stíhání obžalovaného, jelikož byl odsouzen, naprosto vyloučeno a bylo by, kdyby byl obžalovaný sprostěn, přípustné jedině za podmínek § 355 tr. ř. Proto bylo v této trestní věci nejen právem, nýbrž přímo povinností soudu, by uvažoval o křivosti přísahy i ve směrech obžalobou neuvedených, by zkoumal, zda nejsou skutkové okolnosti přísahou stvrzené v rozporu i se skutečnostmi, které sice nebyly uvedeny v obžalobě, avšak přišly na jevo při hlavním přeličení; okolnost, že spis obžalovací — správně teprve v důvodech — opřel výtku, že jest nepravdivou odpověď obžalovaného na otázku co do příjmů ze služby, pobíraných platů, mzdy pracovní nebo služební, toliko o poukaz, že obžalovaný zamlčel výšku své provise z prodaného zboží, nebránila tomu, by soud neučinil spolupodkladem rozsudku i jinou nesprávnost toho, co obžalovaný stvrdil touže přísahou, dokonce k téže otázce. Uznal-li soud, správně nevysloviv zvláštním výrokem, že se obžalovaný sprostňuje z obžaloby, pokud mu dávala za vinu zamlčení shora uvedené pohledávky za spolkem pro chov a zušlechťení dobytka v N. — obžalovaného vinným, že vykonal křivou přísahu na místě, v době a v právní věci v obžalobě uvedených, učinil předmětem odsuzujícího výroku, třebaže odvodil křivost přísahy z jiných skutečností, než které uplatňovala obžaloba, nikoliv jiný, nýbrž též skutek, ke kterému obžaloba směřovala, takže nebylo výrokem tím vykročeno z obžaloby, jak předpokládá zmatek, uplatňovaný stížností poukazem na ustanovení § 267 tr. ř.

Není po zákonu, tedy vůbec doličen další důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., stížností číselně uplatňovaný. Zmatkem tím jest právní mylnost výroku nalézacího soudu o trestnosti (beztrestnosti) skutku, t. j. — jelikož podle § 288 čís. 3 tr. ř. jsou pro hmotněprávní přezkoumání rozsudku závaznými skutková zjištění nalézacího soudu, — skutku, který soud v rozsudku bere za prokázaný. Po zákonu doličuje se tedy zmatečnost odsuzujícího rozsudku podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., beztrestnost souzeného skutku, jen právními úvahami, jejichž podkladem jest celek skutkového děje zjištěného v napadeném rozsudku. Složkou tohoto děje jsou i složky subjektivní a jest jí tudíž v této trestní věci také rozsudkem zjištěné vědomí obžalovaného, že část svého majetku zamlčuje, že údaje jeho přísahou stvrzené a tím i přísaha sama jsou (pro svou neúplnost) křivé. Dovojuje-li stížnost beztrestnost skutku z nedostatku vědomí o křivosti přísahy, nedbajíc řečeného

opačného zjištění, nedokazuje beztrestnost skutku, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nýbrž beztrestnost skutku jiného, který si sama svémocně setrojuje. Pokud se zmateční stížnost snaží dokázat beztrestnost skutku z nedostatku zlého úmyslu, poškoditi erár vůbec a zvláště o více než 2.000 Kč, přehlíží, že nedostatek zlého úmyslu k poškození i majetkových práv čsl. eráru nebránil by podřadění skutku pod ustanovení §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., jež vyžaduje po subjektivní stránce podle stálé judikatury toliko vědomí o křivosti přísahy, a vylučoval by jen další kvalifikaci skutku podle §§ 200, 203 a použití naň trestní sazby § 203 tr. zák., takže by nedostatek tohoto úmyslu přišel v úvahu jen s hlediska zmatku § 281 čis. 11 tr. ř. Po stránce formální lze ponechat stranou výtku stížnosti, že soud neuvedl důvody pro výrok, že čsl. erár byl poškozen o více než 2.000 Kč, ač dlužno podotknouti, že tato výše škody neplyne vzhledem na zvláštní povahu zamlčených příjmů již ze samotné skutečnosti, soudem jako jediný předpoklad onoho závěru uvedené, že jde o roční příjem přes 20.000 Kč, tudíž o peníz, převyšující existenční minimum o více než 2.000 Kč. Neboť nelze stížnosti upřít důvodnost, pokud vytýká po subjektivní stránce rozsudku nedostatek důvodů o zlém úmyslu obžalovaného, t. j. podle souvislosti dotyčné části vývodů stížnosti nedostatek důvodů pro závěr, že obžalovaný jednal v úmyslu zkrátiti (poškoditi) erár, rozuměj na jeho majetku. Rozhodovací důvody nevyslovují se vůbec o zlém úmyslu obžalovaného, znemožniti čsl. eráru exekuci na zamlčené příjmy a poškoditi jej tím na majetku; přirozeně pak neuvádějí důvody, opomíjejí naprosto uvést úvahy, z nich soud dospěl k přesvědčení, že byl obžalovaný při vykonání křivé přísahy veden zlým úmyslem naznačeného obsahu. Zmatkem nedostatku důvodů podle § 281 čis. 5 tr. ř., který tím nastal, jest ovšem přímo stížen jen výrok o úmyslu směřujícím k majetkové škodě eráru, tudíž o subjektivní složce, která se nedotýká skutkové podstaty zločinu podle §§ 197, 199 a) tr. zák. a podmiňuje jen současné podřadění skutku pod ustanovení §§ 200, 203 tr. zák. a použití trestní sazby § 203 (204) na místě trestní sazby § 202 (204) tr. zák., které by bylo použití na zločin §§ 197, 199 a) tr. zák. Než nelze vyloučiti, že případné zjištění, že obžalovaný neměl úmyslu způsobiti čsl. eráru škodu na majetku, může — při nedostatku poukazů na jakoukoliv jinou pohnutku — působiti na zjištění, zda si byl obžalovaný vědom toho, že neuváděním příjmů v rozsudku naznačených zamlčuje část svého majetku a že proto jest jeho přísaha křivá. Neboť, ač úsudek, že obžalovaný zamlčel úmyslně část svých příjmů a potvrdil přísahou správnost svých údajů, jsa si vědom jejich neúplnosti, není nutně podmíněn předpokladem, že obžalovaný sledoval oním zamlčením nějaký další záměr, jednal z určité pohnutky, přece může nedostatek jakéhokoliv dalšího záměru, jakékoliv pohnutky býti po případě poznatkem, že obžalovaný neuvažoval dostatečně o významu jím použitého slova »provisé«, třebaže mu, jak rozsudek podotýká, jeho pravý význam byl (jinak) znám, a že si neuvědomil již v době přísahy, že v udané provisi nejsou zahrnuty příjmy, o které nyní jde. Proto jest vyličeným zmatkem nepřímou zasažen rozsudek i ve výroku o vědomí obžalovaného o křivosti přísahy a tím i ve výroku, že skutek obžalovaného zakládá zločin podle §§ 197, 199 a).

tr. zák., tudíž v celé části odsuzující. V důsledku shledaného zmatku bylo za souhlasu generální prokuratury podle § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 zmateční stížnosti vyhověti ihned v poradě neveřejné a, ježto se nelze obejít bez nového hlavního přeličení, uznati dále právem, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývat se zbývajícími ještě formálními výtkami zmateční stížnosti.

Čís. 3301.

Jde o podvod podle § 199 d) tr. zák., napodobil-li kdo notářské ověřovací doložky a podpis notářův na knihovních žádostech (pečeť notářovu na oněch doložkách), a předloživ ony knihovní žádosti soudu, uvedl jej v omyl, jímž měl stát utrpěti škodu na svém právu na správné vedení knih pozemkových (§ 53 posl. odst. knih. zák.).

Každý náklad, který oklamáný učiniti nechtěl, poněvadž nebyl pro jeho majetkové cíle užitečným (k němuž došlo bez jakéhokoliv právního závazku, zmenšuje peněžní hodnotu jmění oklamaneho a znamená proto újmu odpovídající pojmu škody na majetku podle § 197 tr. zák.

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu kvalifikovaného pro výši škody podle § 203 tr. zák. vyžaduje se způsobení škody přes 2.000 Kč jen, nesměřoval-li úmysl pachatelův ke způsobení oné škody; pak-li ano, je lhostejno, zda vůbec nějaká škoda nastala.

(Rozh. ze dne 20. října 1928, Zm II 324/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 9. července 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu (§§ 197, 199 d), 200, 201 a) a 203 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnost napadá, dovolávajíc se číselně důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř. výrok rozsudku, že městská spořitelna v M. B. utrpěla jednáním obžalovaného škodu na majetku 50.000 Kč, výtkou nedostatku důvodů, dále výtkou, že rozsudek je v tomto směru v rozporu se spisy, poněvadž prý spořitelna obdržela ve skutečnosti od obžalovaného již před policií ke krytí pohledávky 50.000 Kč částku 11.000 Kč a možnost dalšího krytí a teprve další civilněprávní kroky v této věci ukážou, zda a pokud je spořitelna na majetku poškozena, a posléze výtkou, »že rozsudek je v tomto směru v úplném rozporu s civilněprávními spisům a zákonům odpovídajícími důsledky«. Tu dlužno především poznamenati, že výrok rozsudku, že spořitelna utrpěla jednáním obžalovaného škodu na majetku, a to škodu 50.000 Kč, není pouhým zjištěním skutkovým, jež lze napadati důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř., nýbrž že výrok tento uzavírá v sobě řešení otázky právní. Chce-li však stížnost svými posléze uvedenými vývody též vyjádřiti, že rozsudek posuzuje tuto otázku právně mylně, nelze jí rovněž přiznati oprávnění. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že městská